

חוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955¹

1. בחוק זה -
"חיית בר" - יונק, עוף, זוחל או דו-חיים, או כל חלק ממנו, או תולדה שלו, שמקורו בשטח המדינה או מחוצה לו, שאין טבעו לחיות במחיצתו של אדם;
"חיית בר מטופחת" - מין, תת מין או זן של חיית בר, שטופח או פותח לצרכי גידולו בשביה למטרות מסחר, והוכרז על ידי שר החקלאות ככזה;
"מזיק" - חיית בר ששר החקלאות הכריז עליה שהיא מזיק;
"ציד" - חיית בר ששר החקלאות הכריז עליה שהיא ציד;
"חיית בר מוגנת" - חיית בר שאינה ציד, מזיק או חיית בר מטופחת;
"צידה" - לרבות עשיית מעשה מתוך כוונה לפגוע בחייה, בשלומה או בחירותה של חיית בר, או להדריך את מנוחתה, או לסכן את התפתחותן הטבעית של ביציה, או של כל תולדה אחרת שלה;
"סחר" - לרבות קניה, מכר, יצוא, יצוא חוזר, יבוא והכנסה מן היים;
"הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים" - הרשות שהוקמה על פי סעיף 3 לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998.

הגדרות
[תיקונים:
התש"ן, התשנ"ח,
התשנ"ח (מס' 2)]

2. לא יצוד אדם ציד או חיית בר מוגנת, אלא ברשיון ציד או בהיתר על פי סעיף 3.

איסור צידה
(תיקון התש"ן)

3. שר החקלאות רשאי להעניק רשיון לשם צידת ציד, ולהתיר, בהיתר צידה כללי או מיוחד, צידת חיית בר מוגנת למטרות מדעיות, לרבייה, לשמירת האיזון בטבע, למניעת נזקים לחקלאות, למניעת סכנה לאדם או לחי ולמניעת מחלות מידבקות בהם.

רשיון והיתר צידה
(תיקון התש"ן)

1. ס"ח 170, התשט"ו, עמ' 10.
תיקונים:
ס"ח 745, התשל"ד (23.8.1974), עמ' 143;
ס"ח 1326, התש"ן (2.8.1990), עמ' 180;
ס"ח 1621, התשנ"ז (10.4.1997), עמ' 127;
ס"ח 1645, התשנ"ח (15.1.1998), עמ' 92;
ס"ח 1666, התשנ"ח (5.4.1998), עמ' 217 [התשנ"ח (מס' 2)];
ס"ח 2185, התשס"ט (5.11.2008), עמ' 2. הצ"ח - ממסלה 61, התשס"ד, עמ' 44.

4. (א) לא יצוד אדם בתחום חמש מאות מטר ממחנה, מגן ציבורי ומבית הנמצא בתחום יישוב, או בתחום מאה מטר מבית אחר או מבית-קברות.
(ב) לא יצוד אדם ביריה העשויה לפגוע בחוטי רשת החשמל, טלפון וטלגרף.
5. לא יצוד אדם ציד בשיטות ובאמצעים אלה:
- (1) סינוור באורות;
 - (2) הרעלה;
 - (3) הימום בסמים משכרים;
 - (4) רדיפה בכלי-תחבורה ממונע;
 - (5) שימוש בחמרי-נפץ;
 - (6) שימוש במלכודות, ברשתות או בדבק;
 - (7) שיטות ואמצעים אחרים ששר החקלאות אסר עליהם בתקנות.
6. נכנס אדם לרשות לא לו תוך כדי שימוש בהיתר לפי סעיף 3, אין רואים בכניסתו הסגת-גבול, ובלבד שלא חרג מן הדרוש להשגת המטרה שפורשה בהיתר.
7. רשות מקומית רשאית, באישור שר החקלאות, לאסור או להגביל, בחוקי-עזר, ציד ציד במקום שבתחום שיפוטה.
8. (א) (1) לא יסחר אדם בחיית בר שאינה מזיק ואינה חיית בר מטופחת אלא בהיתר סחר כללי או מיוחד.
(2) לא יעביר אדם חיית בר שאינה מזיק ואינה חיית בר מטופחת אלא בהיתר העברה כללי או מיוחד.
(3) לא יחזיק אדם חיית בר שאינה מזיק ואינה חיית בר מטופחת אלא בהיתר החזקה כללי או מיוחד, או אם באה לידיו מבעל היתר סחר כללי או מיוחד או היתר העברה כללי או מיוחד, או אם הנו מחזיק כדין כאמור בסעיף קטן (ב).
(ב) מי שהחזיק כדין בחיית בר לפני יום תחילתו של חוק זה והמשיך להחזיקה, או מי שקיבלה ממנו שלא בתמורה - יהא מחזיק כדין, ומי שקיבל חיית בר שלא בתמורה ממחזיק כדין על פי סעיף קטן זה - יהא מחזיק כדין.
(ג) תהא זו הגנה טובה למי שהחזיק, העביר או סחר בחלק מחיית בר אם לא ידע כי בידי חלק של חיית בר.

מקומות אסורים

שיטות אסורות

כניסה לרשות
הזולת
(תיקון התש"ן)

סמכויות רשויות
מקומיות
(תיקון התש"ן)

מסחר, החזקה
והעברה של חיית
בר
(תיקון התש"ן)

9. רשיון או היתר לפי חוק זה יינתנו בידי שר החקלאות לפי כללים שנקבעו בתקנות, והוא רשאי לסרב לתתם, לתת אותם בהגבלות או בתנאים, לבטלם או לשנותם בכל עת.

רשיונות והיתרים
(תיקון התש"ז)

10. שר החקלאות רשאי למנות פקחים לצורך חוק זה ולקבוע את תפקידיהם.

מינוי פקחים
(תיקון התש"ז)

11. (א) הסמכויות המסורות לשוטר לפי סעיפים 22, 25 ו-32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, לפי סעיפים 23(א)(1), (2), (3), (5) ו-(ב), 67, 69 ו-71(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 ועל פי סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) יהיו גם לפקח לגבי עבירות על חוק זה ועל התקנות לפיו, וההוראות והפקודות האמורות יחולו על מעצר, חיפוש, תפיסת חפצים וחקירה, הנערכים על ידיו כאילו נערכו בידי שוטר.

הענקת סמכויות
שוטר לפקחים
[תיקונים: התש"ז,
התשנ"ז, התשנ"ח,
התשנ"ח (מס' 2)]

(ב) הוראות הסעיפים 33 עד 42 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, יחולו גם על תפיסת חפצים בידי פקח, מכח סמכותו על פי סעיף זה, וכל מקום בהוראות אלה שבו נאמר "שוטר", "קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו" ו"משטרה" ייקרא כאילו נאמר בו "פקח", "מנהל הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים" ו"הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים".

(ג) מבלי לגרוע מסמכותו על פי חוק זה או על פי כל דין, רשאי פקח לתפוס ולהחרים חייט בר, שבהחזקת אדם ללא היתר, ולהשמידה, אם חייט הבר אינה בחיים או אין סיכוי להמשך התפתחותה הטבעית.

12. (א) כלי-ציד או אמצעי-ציד אחר, פרט לכלי-רכב ממונע, ששמשו למעשה עבירה על חוק זה או על תקנה לפיו, וכן חייט-בר שניצודה בעבירה כזאת, רשאי בית המשפט הדין בעבירה לצוות על חילוטם לאוצר המדינה; אולם לא יצווה בית המשפט על חילוט כלי ציד או אמצעי אחר כאמור אם נוכח שבעליהם לא היו אשמים באותה עבירה; הוראה זו אינה גורעת מסמכותו של בית המשפט להורות הוראה אחרת בענין זה לפי כל דין אחר.

חילוט דבר
שנעברה בו עבירה

(ב) עברו ששה חדשים מיום שנתפס דבר האמור בסעיף קטן (א) ולא נתבע אדם לדין על העבירה, ולא הוכחה בעלותו של אדם על התפוס, רשאי שר החקלאות לצוות על חילוטו לאוצר המדינה, ואין אחר החילוט ולא כלום.

נטל הראיה
(תיקון התש"ז)

13. נמצאו בחזקתו של אדם, ברשותו, או בכלי הרכב שבעלותו או בחזקתו, ציד או חיות בר מוגנת, עליו הראיה שהוא מחזיק בה כדין.

עונשין
(תיקונים:
התש"ז, התשס"ט)

14. (א) העובר עבירה על פי חוק זה או על תקנה שהותקנה לפי סעיף 16 למעט על פי פסקה (2), או העובר על תנאי מתנאי רשיון או היתר שניתן על פי חוק זה, דינו, אם אין הוראה אחרת בחוק זה, מאסר שנה אחת או קנס.

(ב) העובר עבירה לפי הוראות הסעיפים 2, 3 ו-4 דינו - מאסר שנתיים או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

(1) העובר על תקנה שהותקנה לפי סעיף 16(2), דינו - מאסר שנתיים או קנס.

(ג) היתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט, בנוסף על העונש לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), להטיל קנס כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, או מאסר נוסף של יומיים לכל יום שבו נמשכת העבירה, וזאת מן היום שבו קיבל הנאשם הודעה בכתב מרשות שמורות הטבע או מיום הרשעתו כדין.

העברת סמכויות
[תיקונים: התש"ז,
התשנ"ה, התשנ"ה
(מס' 2)]

15. שר החקלאות רשאי להעביר את סמכויותיו לפי חוק זה, למנהל הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, פרט לסמכויותיו לפי סעיפים 1 ו-16 ורשאי הוא להטיל בצו על הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים תפקידים לביצוע הוראות חוק זה והתקנות על פיו.

ביצוע ותקנות
(תיקון התש"ז)

16. שר החקלאות ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, לרבות תקנות בדבר -

(1) הגשת דינים וחשבונות על ידי בעלי רשיונות או בעלי היתרים בקשר לצידה ובקשר לחיית הבר שברשותם;

(2) הגנתה של חיות בר, שמירה על קיומה, עידוד רבייתה או מניעתה, הצלתה משריפה או מפורענות טבע אחרת;

(3) איסור או הגבלה על צידתה של חיות בר או של סוגמסוגיה בתקופה מסויימת, בשעות מסויימות, באיזור מסויים או בשיטות ובאמצעים מסויימים;

(4) סדרי צידתם או השמדתם של מזיקים;

(5) החזקת חיות בר בגני חיות, בחוות לגידול חיות בר או במקום אחר;

- (6) תנאים סניטריים לקבורת גוויתיהן של חיות בר שניצודו, להשמדתן או לסילוקן בדרך אחרת;
- (7) מלאכת מילוי עור של חיות בר;
- (8) חובות ביטוח מפני נזקי צידה;
- (9) תנאים לקבלת רשיון ציד, לרבות בדבר בחינות לקבלת רשיון, ביטוח ורשיון ירי;
- (10) ביצוע בדיקות ותבחינים לצורך איתור מוקדי מחלה ולמעקב אחר יעילותם של טיפולים.

16.A. (א) שר החקלאות רשאי, בהתייעצות עם הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים להטיל, בתקנות, אגרות לרשיונות ולהיתרים הניתנים על פי חוק זה, ופטור מתשלומן, כולן או מקצתן.

(ב) ההכנסות מהאגרות ישמשו כהכנסתה של רשות שמורות הטבע.

אגרות
[תיקונים: התש"ז,
התשנ"ח, התשנ"ה
(מס' 2)]

17. פקודת השמירה על הציד - בטלה.

ביטול

פרץ נפתלי
שר החקלאות

משה שרת
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה